Maa-aines- ja ympäristölupa, Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy, Teerikangas, Utajärvi

OULYMP 24.09.2026 § 64
4829/11.01.00/2025

Asia

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus kalliokiviaineksen ottamiselle, louhinnalle, murskaukselle ja murskeiden välivarastoinnille Utajärven kunnan Utajärven kylässä, Teerikankaalla, kiinteistöllä Teerikangas RN:o 889-407-34-57.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy
Yrityspuistontie 11
90940 Oulu
Y-tunnus 0873987-0

Asian valmistelija

Brita Telenvuo, ympäristötarkastaja, p. 0500 282 946

Luvan hakemisperuste

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 alakohdan c mukaan luvanvaraista toimintaa on kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää ja kohdan 7 alakohdan e mukaan sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Toimivaltainen viranomainen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin kohdan 6 alakohtien a ja b perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluvat kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää ja tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Asian vireilletulo

Hakemus on jätetty 4.12.2025. Hakemusta on täydennetty 27.2.2026, 22.4.2026, 24.4.2026, 9.6.2026, 11.-12.6.2026 ja 24.-25.8.2026.

Alueen sijainti

Suunnitelman kohteena oleva alue on noin 8 kilometriä Muhoksen keskustasta itään, valtatie (vt) 22:n eteläpuolella sijaitseva kallioalue. Kohde sijaitsee Utajärven kunnan Utajärven kylässä, Teerikankaalla, kiinteistöllä Teerikangas RN:o 889-407-34-57. Koordinaatit, koordinaatti- ja korkeusjärjestelmät ovat N: 7184240 I: 461960 ETRS-TM35FIN, N2000.

Luvat ja sopimukset

Ensimmäinen maa-aineslupa sekä ympäristölupa on myönnetty Kiimingin Sora Oy:lle 22.3.2012. Maa-ainesluvan mukainen kalliokiviaineksen kokonaisottomäärä on tuolloin myönnetty 120 000 kiintokuutiometrin (k-m^3) ottamismäärälle 1,5 hehtaarin (ha) ottamisalueella kymmeneksi (10) vuodeksi. Ympäristölupa on myönnetty tuolloin murskeasemalle ja murskeen välivarastoinnille. Mursketta on saanut tuottaa enimmillään 100 000 tonnia vuodessa.

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy:llä on ollut alueella maa-aines- ja ympäristölupa (yhteislupa) OULYMP 25.05.2023 § 45 enintään 73 000 k-m^3 ottamismäärälle 1,5 hehtaarin (ha) ottamisalueella. Alueella on saanut louhia ja murskata yhteisluvalla enintään 100 000 tonnia vuodessa alueelta otettavaa kiviainesta.

Hakijan nykyinen maa-aines- ja ympäristölupa OULYMP 06.06.2024 § 39 on myönnetty enintään 130 000 k-m^3 ottamismäärälle. Suunnitelma-alueen koko on yhteensä 8,0 ha, josta ottamisalueen koko on 2,44 ha. Alueella saa louhia ja murskata enintään 175 000 tonnia vuodessa (eli 62 500 k-m^3 vuodessa) alueelta otettavaa kiviainesta. Yhteislupa on voimassa 21.11.2031 saakka. Luvanhaltija on asettanut toiminnalle 8860,00 euron vakuuden. NOTTO-tietojärjestelmän mukaan lupa-alueelta on otettu kalliokiviainesta yhteensä 28 539 k-m^3 vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2024 lupa on myönnetty vaiheille 1 ja 2.

Hakijalla on maanomistajan suostumus laitoksen ja/tai ottamistoiminnan sijoittamiselle ja hakemukselle kiinteistöllä Teerikangas RN:o 889-407-34-57. Lupa koskee vaiheiden 1-4 vielä ottamattomien kiviainesten louhintaa ja toiminnan laajentamista alueelle 3 ja 4.

Alueen kaavoitustilanne ja ympäristö

Pohjois-Pohjanmaan 1., 2. eikä 3. maakuntakaavassa ottoalueen kohdalla ei ole merkintöjä. Ottoalue sijaitsee lehdellä 2, joka on hakemuksen liitteenä. Alueella ei ole asemakaavaa eikä yleiskaavaa. Ottoalueen ja vt 22:n väliin on maakuntakaavassa merkitty kevyen liikenteen reitistöä tarkoittava punaisten pisteiden rivi. Se ei sijoitu nyt haettavalle ottamisalueelle, eikä tukitoimintoalueelle.

Kallion kiviaines on pääosin graniittia ja osittain siihen sisältyvää kiilleliusketta. Kivilajit on luokiteltu kiviaineslaboratoriossa tehtyjen lujuusmääritysten yhteydessä. Otto kohdistuu alueeseen, jossa kallion päällä on vain vähän irtomaapeitettä. Alue ei ole maastohavaintojen, eikä GTK:n kartan perusteella sulfaattimaa-aluetta. Kallio on paljastuneena jo otetulla alueella, suurimmalla osalla aluetta kallion päällä on 0,5-1 metrin moreeni- / turvekerros. Aiemman louhinnan aikana on syntynyt n. 1,6 ha louhos, joka on mukana haettavassa ottoalueessa. Hakemuksen mukaan pohjaveden ylin korkeustaso +81,23 (N2000) on mitattu 17.11.2022.

Nykylouhoksen pohjataso +76,4 (N2000) on mitattu GPS-laitteistolla, edellisen louhinnan yhteydessä, 6.5.2025.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen lähellä (lähimpään, 2-luokan pohjavesialueeseen Karho-ojankangas 1149054 on matkaa noin 6,7 km lounaaseen) eikä sen vaikutuspiirissä ole luonnontilaisia lähteitä, vedenottamoita tai yksityistalouksien kaivoja.

Lähin asutus sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä ottamisalueen lounaispuolella.

Suunnitelman kohteena oleva alue ei ole kaavoitettua, muuten kuin olemalla osa maakuntakaavaa, eikä sillä tai välittömässä läheisyydessä sijaitse muinaismuistoja tai muita suojeltavia kohteita. Lähin suojelualue, Muhos- ja Poikajoen alueet SACFI1102601 sijaitsee noin 2,3 km ottoalueen lounaispuolella ja lähin muinaisjäännös n. 280 m sen luoteispuolella, vt22:n takana. Lähin sähkölinja sijaitsee noin 300 metriä ottoalueen lounaispuolella, naapuritilan rajalla. Lähin toisen toimijan louhos sijaitsee noin 1,0 kilometrin päässä itäpuolisella tilalla. Muu lähiympäristö on metsätalouskäytössä.

Ottamissuunnitelman mukaan ottoalueella ei ole tavattu sellaisia erityisiä, suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja, joiden elinympäristö tulisi säilyttää ottotoimintaa rajoittamalla. Pintamaat on poistettu jo otetulta alueelta aiemman toiminnan yhteydessä, eikä suojeltavaa kasvillisuutta tai eläimistöä ole havaittu. Niitä ei laajennusalueellakaan ei ole havaittu, eikä laji.fi-sivustonkaan mukaan esiinny. Törmäpääskyjäkään ei alueella ole.

Toiminnan kuvaus

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy hakee kiinteistölle Teerikangas RN:o 889-407-34-57 maa-aines- ja ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottamiselle, louhinnalle, murskaukselle ja murskeiden välivarastoinnille kymmeneksi (10) vuodeksi. Kiviaineksen kysynnän vuoksi uutta lupaa haetaan nyt myös vaiheille 3 ja 4. Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy hakee samalla lupaa aloittaa toiminta lupapäätöstä noudattaen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Ottamisalueen ja tukitoiminta-alueen sisältävän suunnitelma-alueen koko on noin 10,1 ha. Ottamisalueen koko on 6,4 ha. Tukitoiminta-aluetta haetaan vt 22 suuntaan, noin 2,0 ha alueelle, jolta pintamaat myös poistetaan. Ottamisaluetta käytetään myös tukitoiminta-alueena, jolle sijoitetaan varastokasat. Siirrettävä murskauslaitos sijoitetaan alas louhokseen. Itäpuoliseen naapurikiinteistöön jätetään 30 metrin suojavyöhyke.

Kalliokiviaineksia otetaan pohjaveden pinnan alapuolelta. Pohjaveden keskimääräinen korkeustaso on arviolta +83,4 (N2000). Haettava ottamistaso on alimmillaan +76,4 (N2000) ja louhintasyvyys 8-12 metriä.

Alueella tuotetaan mursketta ja louhetta keskimäärin 125 000 tonnia vuodessa, enimmillään 500 000 tonnia vuodessa. Kiviaineksia käytetään kysynnän mukaisiin kohteisiin, vuosittaisissa määrissä voi olla paljonkin vuosittaisia vaihteluita. Kiviaineksia voidaan viedä alueelta tarvittaessa murskeiden lisäksi myös louheena, jolloin murskausmäärät jäävät melko vähäisiksi haettavaan kokonaismäärään nähden. Kuljetuksia tehdään varastokasoista ympäri vuoden. Hakemuksen mukaan varastointiaika on alle kolme (3) vuotta, keskimäärin alle yksi vuosi.

Alueella ei säilytetä polttoaineita. Tankkaukset suoritetaan pakettiautosta erikseen rakennetulla tankkauspaikalla, joka on merkitty asemapiirrokseen.

Ottamistoiminta, louhinta ja murskaus

Pohjoispuoliseen maantiehen 22 jää ottoalueesta noin 110 metrin suojavyöhyke, joten metsä estää näkyvyyden maantieltä louhokselle. Suunnitellusta tukitoiminta-alueesta tielle jää noin 60 metriä. Louhoksesta on varoituskyltit molemmilla puolilla risteystä. Pintamaita on kuorittu aiemman oton yhteydessä ottamisalueen ja itäpuolisen tilan väliin. Samoin toimitaan myös uuden oton yhteydessä, mikä estää myös pölyn leviämistä kyseiselle tilalle. Pintamaakerroksessa olevia lohkareita ja maarakentamiseen soveltuvia maa-aineksia voidaan käyttää murskeisiin tai suoraan työkohteisiin.

Louhinnan vaiheita ovat poraus, räjäytys, rikotus ja murskaus. Ulkopuoliset alan asiantuntijat suorittavat poraukset ja räjäytykset. Poraus- ja panostusmäärät perustuvat räjäytyssuunnitelmaan. Räjäytykset suunnitellaan siten, ettei toiminnasta aiheudu tärinähaittoja asutukselle, joka sijaitsee tosin n. 1,7 km päässä, eikä haittoja ole odotettavissa. Räjäytyksistä ilmoitetaan äänimerkein ja varmistetaan, ettei ulkopuolisia liiku alueen läheisyydessä räjäytysten aikana. Suurimmat lohkareet rikotetaan kaivinkoneen iskuvasaralla murskausta varten.

Murskaus suoritetaan siirrettävillä murskauslaitoksilla, joiden mallit ja merkit vaihtelevat. Murskausurakoitsijat käyttävät parasta mahdollista teknologiaa. Pölyä ja melua vähennetään mm. laitteistojen koteloinneilla sekä sijoittamalla murskauslaitos alas louhokseen, jolloin louhoksen reunat toimivat melu- ja pölysuojauksena. Murskattava kiviaines kulkee syöttimen kautta esimurskaimeen, josta kuljettimilla väli- ja jälkimurskaimiin. Seuloilla tuotteet säädellään haluttuihin raekokoihin ja erilaisiin lajitteisiin. Eri lajitteet säilytetään omissa varastokasoissaan, josta ne kuljetetaan kysynnän mukaan käyttökohteisiin.

Louhoksen hulevesien hallinta

Louhokseen kertyvät vedet johdetaan pumppaamalla aiemman toiminnan tapaan tilalle Teerikangas, ottoalueen länsipuoliseen, olemassa olevaan metsä- ja suo-ojitukseen selkeytysaltaan kautta. Selkeytysallas kaivetaan asemapiirroksessa esitettyyn paikkaan. Louhoksen vedet pumpataan kulkemaan selkeytysaltaan kautta. Osa pintamaista jätetään väliaikaisesti louhoksen ympärille, jolla vähennetään pintavalumaa suoraan louhokseen. Ottokohde on ympäristöään ylempänä oleva, loiva kallioharjanne, joten louhokseen kertyvä vuosittainen vesimäärä on enimmäkseen sade- ja sulamisvettä ja jää pieneksi.

Pumppausmäärää seurataan oton edetessä pumppujen tehojen perusteella. Kallion rakoilusta kertyvä vesi ei ennalta arvioiden lisää pumppauksen määrää oleellisesti. Pumpattavien vesien laatua tarkkaillaan koko toiminnan ajan.

Turvallisuus- ja liikennejärjestelyt

Jotta louhos oheistoimintoineen ei aiheuta tarpeetonta vaaraa ympäristössä liikkuville, louhos on suojattu maavalleilla ja lippusiimalla siten, ettei alueella liikkuvilla ole vaaraa pudota louhokseen. Suojausta tehostetaan lohkareilla.

Alueelle johtavan tien varteen on sijoitettu riittävän kookkaat varoitustaulut louhosalueesta ja siellä tehtävistä räjäytystöistä. Louhoksen ympärille on sijoitettu louhoksesta varoittavia kylttejä. Kulku alueelle tapahtuu pohjoispuolelta tieltä Vt 22, jolle on louhoksen reunasta lähimmillään matkaa noin 110 metriä. Lähellä tietä Vt22 on lukittava puomi.

Louhinnan ja murskauksen toteuttavat ulkopuoliset urakoitsijat, jotka huolehtivat omasta työturvallisuudestaan. Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy valvoo, että louhoksen reunat sekä ainesten varastointipaikat ovat työturvallisuussäännösten mukaisia.

Hakemuksen mukaan toimintaan liittyvän raskaan liikenteen määrä on 0-85 käyntiä vuorokaudessa. Kiviainekset kuljetetaan Oulun ja Muhoksen talousalueella kysynnän vaatimiin kohteisiin. Suunnat ja etäisyydet tulevat vaihtelemaan selvästikin pitkän toiminta-ajan aikana.

Toiminnan ajankohta

Murskausta ja louhintaa tehdään pääosin keväästä syksyyn, satunnaisesti myös talvisin. Murskaus, poraus ja rikotus tehdään maanantaista perjantaihin kello 6.00-22.00 välisenä aikana. Räjäytykset tehdään arkipäivinä klo 8.00-18.00 välisenä aikana. Kuormausta ja kuljetusta tehdään maanantaista sunnuntaihin 24 tuntia vuorokaudessa. Hakemuksen mukaan vuotuinen toiminta-aika on murskaukselle 40-80 päivää/vuosi, poraukselle 8-50 päivää/vuosi, rikotukselle 1-20 päivää/vuosi, räjäytyksille 1-12 päivää/vuosi, kuormaukselle ja kuljetukselle 1-180 päivää/vuosi.

Toiminnassa käytettävien aineiden kulutus ja varastointi

Hakemuksen mukaan murskauslaitoksen sähkönkulutus on noin 2,2 kW tai 0,9 l polttoöljyä/tuotettu tonni. Toiminnan aikana tarvittava sähkö hankitaan aggregaatista. Toiminnassa ja tuotannossa käytettävien polttoaineiden ja muiden aineiden kulutus ja varastointipaikka on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Käytettävien polttoaineiden ja muiden aineiden kulutus ja varastointipaikka.

Käytettävä raaka-aine	**Keskimääräinen kulutus (t tai m^3/v)**	**Maksimikulutus (t tai m^3/v)**	**Varastointipaikka**
Kevyt polttoöljy	50	185	ei säilytetä alueella
Öljyt	0,44 t	0,85 t	ei säilytetä alueella
Voiteluaineet	0,44 t	0,70 t	ei säilytetä alueella
Räjähdysaineet (jauhe/nestem.)	17,5 t	90 t	ei säilytetä alueella

Pölyämisen estoon tarvittaessa käytettävä vesi otetaan louhoksesta. Ennalta arvioiden ei tarvetta.

Jätteet, kaivannaisjätteet ja jätehuolto

Hakemuksen mukaan toiminnassa ei muodostu jäte- tai pesuvesiä. Kuivakäymälänä toimii bajamajat, jotka jätteenkeräysauto käy tyhjentämässä.Toiminnassa ja tuotannossa syntyvien jätteiden määrä, käsittely- tai hyödyntämistapa sekä toimituspaikka on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Jätteiden määrä, käsittely- tai hyödyntämistapa ja toimituspaikka.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/v)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka
talousjäte	50	viedään alueelta päivittäin	toimitetaan jätekeräykseen
jäteöljyt	100	lukittaviin kontteihin tai säiliöihin tai viedään säilyttämättä alueelta	jäteöljynkeräykseen
saniteettijäte	100	bajamaja	jätteenkeräysauto käy tyhjentämässä

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita syntyy arviolta 15 000-20 000 m³-ktr, jotka hyödynnetään suojaukseen ja maisemointiin. Kantoja ja hakkuutähteiden määrä on arviolta 5-10 m³-ktr ja ne käytetään pintamaihin tai energian tuotantoon. Toiminnassa ei synny kaivannaisjätteitä vaan kaikki tuotteet käytetään maarakentamiseen tai alueen suojaukseen ja maisemointiin.

Maisemointi ja alueen jälkikäyttö

Louhoksen reunat luiskataan louheella ja alueelta kuorittavilla pintamailla kaltevuuteen 1:3 tasolle +81,4 (N2000), joka on 2 metriä syntyvän vesialtaan arvioidun lopullisen vesipinnan alapuolella. Humuspitoisia maita ei käytetä altaan vesipinnan alapuolisiin luiskiin. Ottamisalueen kaakkoisreuna louhitaan pystynä, koska otto tulee laajenemaan siihen suuntaan oton edetessä. Mikäli ottoa ei tulla jatkamaan, luiska rakennetaan vastaavalla tavalla. Lopputilanteessa alueelle syntyy vesiallas, jota voidaan käyttää virkistykseen. Maisemointia suoritetaan oton aikana vaiheittain toiminnan mahdollistamalla tavalla. Suojavallit maisemoidaan toiminnan jälkeen, ei vaadi jälkihoitoa.

Ympäristövaikutukset ja niiden vähentäminen

Murskauksen, lastauksen ja varastoinnin päästöt ilmaan ovat: hiukkaset (sis pöly) 1,575-7,850 tonnia/vuosi, typen oksidit (NOx) 14,0-68,2 tonnia/vuosi, rikkidioksidi (SO_2) 0,30-1,42 tonnia/vuosi ja hiilidioksidi (CO_2) 236,2-2675,0 (joka on maksimi, kun murskausmäärä on 500 000 tonnia vuodessa) tonnia/vuosi. Ottamistoiminnassa ja kuljetuksessa käytetään, nykyaikaista, vähäpäästöistä kalustoa.

Hakemuksessa annetut tiedot melusta on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3. Tiedot melusta.

Melulähde	Äänitehotaso (L_{WA} dB(A))	Suunnitellut meluntorjuntatoimet
murskaus	122	ei haitallisia ympäristövaikutuksia
poraus	121	ei haitallisia ympäristövaikutuksia
rikotus	123	ei haitallisia ympäristövaikutuksia
kuljetus, lastaus	102-114	ei haitallisia ympäristövaikutuksia

Louhoksen reunat vähentävät melua. Lähin asutus sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä louhoksesta, joten toiminnasta ei sille aiheudu melu-, pöly- tai tärinähaittoja. Mahdollista haitallista pölyämistä estetään tarvittaessa kastelulla ja laitteistojen koteloinneilla. Vt22:n puoleinen puusto säilytetään näkösuojaksi ja vähentämään melun leviämistä.

Toiminnassa noudatetaan Valtioneuvoston 9.9.2010 kivenlouhimojen ympäristönsuojelusta antaman ns. Murausasetuksen (VNa 800/2010) periaatteita ja siinä annettuja ohjeita. Suunnitelman mukaisesti toimien ja alueen asutukseen nähden syrjäisen sijainnin vuoksi toiminnasta ei aiheudu raja-arvoja ylittäviä melu-, pöly- tai tärinähaittoja asutukselle.

Ottotoiminnan seurauksena ottoalueelta poistuu kasvillisuus ja pieneliöstö. Ympäröivä alue huomioiden ei näiden poistumisesta ole merkittävää haittaa luonnon monimuotoisuudelle tai alueen biologisille olosuhteille. Öljy- ja polttoainevuodot torjuen ei toiminnalla vaaranneta pohjaveden laatua. Mahdollisia vuotoja tarkkaillaan silmämääräisesti. Alueella säilytetään öljyntorjuntakalustoa, esim. imeytysmattoja. Häiriötilanteessa puhdistustoimet aloitetaan välittömästi ja asiasta ilmoitetaan palo- ja pelastus-, sekä valvontaviranomaisille.

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy käyttää louhinnassa, murskauksessa ja kuljetuksissa ulkopuolisia urakoitsijoita ja valvoo niiden toiminnan täyttävän työsuojelun, ympäristönsuojelun sekä yleisten säännösten mukaiset vaatimukset.

Toiminnoilla ei ole haitallista vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön. Lähin suojelualue, Muhos- ja Poikajoen alueet SACFI1102601 sijaitsee noin 1,8 km ottoalueen lounaispuolella ja lähin muinaisjäännös n. 280 m ottoalueen lounaispuolella. Sähkölinja tilan rajalla noin 300 metrin päässä.

Tarkkailu

Käyttötarkkailuna: tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, käytettävät raaka-aineet, vaaralliset jätteet, toimintahäiriöt ja niiden syyt kirjataan. Murskaus- ja kuljetuskalustossa on vaa'at. Päästö- ja vaikutustarkkailuna suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä. Raportointi tapahtuu päivittäisenä työmaakirjanpitona.

11.6.2026 päivitetyn pohjaveden tarkkailuohjelman mukaan tarkkailusta analysoidaan samat alkuaineet kuin hakijan Kumpuselän louhoksesta tehdyt analyysit pumppausten ympäristöolosuhteisiin aiheuttamien vaikutusten seuraamiseksi. Pohjavedenpinnan tarkkailua suoritetaan touko-kesäkuun vaihteessa, sekä loka-marraskuun vaihteessa niinä vuosina kun pumppauksia suoritetaan. Pumppausten aikana seurataan myös niistä mahdollisesti tapahtuvaa vettymistä purkupaikan alapuolella.

Veden laatua tarkkaillaan selkeytysaltaasta. Vesinäytteistä analysoidaan lämpötila, happi (mg/l+kyll.%), pH, sähkönjohtokyky, väri, CODMn, kok.P, kok.N, alkaliniteetti, sameus, kiintoaine, SO4, Cl, NO23N, NH4N, PO4. Tarkkailua suoritetaan kahdesti vuodessa, keväisin ja syksyisin. Mahdollisten häiriötilanteiden yhteydessä näytteitä otetaan erikseen, joista analysoidaan öljypitoisuus. Näytteet viedään analysoitaviksi Eurofins Oy:lle. Tiedot tarkkailutuloksista toimitetaan tämän hakemuksen mukaista ottoaluetta valvovalle lupaviranomaiselle.

Perustelut toiminnan aloittamiseksi ennen päätöksen lainvoimaisuutta

Hakemuksen mukaan lähialueella on käynnistynyt ja käynnistymässä useita vihreän siirtymän hankkeita, joihin tarvitaan kiviainesmateriaalia. Hakija toimittaa lupaviranomaisen vaatiman vakuuden toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. (MAL 21 § YSL 199 §)

Asian käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin sekä Utajärven kunnan verkkosivuilla 15.6.-22.7.2026. Lisäksi hakemuksesta on ilmoitettu Tervareitti-lehdessä 18.6.2026. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitelma-alueen naapurikiinteistöjen omistajille.

Lausunnot

Oulun museo- ja tiedekeskus on ilmoittanut sähköpostitse 26.6.2026 seuraavasti: *"Alueella, jolle maa-aines ja ympäristölupaa haetaan, ei sijaitse tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Maastoltaan alue on sellaista, että ennestään tuntemattomien muinaisjäännösten löytyminen alueelta ei ole todennäköistä. Museo ja- tiedekeskus ei anna asiasta erillistä lausuntoa, vaan toteaa, että luvan myöntämiselle ei ole muinaismuistolain (295/1963) mukaista estettä."*

Oulun museo- ja tiedekeskus on ilmoittanut vielä sähköpostitse 7.8.2026, että sillä ei ole huomauttamista asiaan liittyen rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman osalta.

Suomen Metsäkeskus on ilmoittanut sähköpostitse 29.6.2026, että Metsäkeskus ei koe tarpeelliseksi lausua asiasta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii Utajärven kunnan terveydensuojeluviranomaisena. Terveydensuojeluviranomaisen viranhaltija on todennut hakemuksesta keskusteltaessa 2.9.2026, että Utajärven kunnan terveydensuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa asiasta.

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) 16.7.2026:

" Alueidenkäyttö

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että lausuntopyynnön mukainen alue sijoittuu 7.12.2016 hyväksytyn ja 2.2.2017 lainvoiman saaneen Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan maaseudun kehittämisen kohdealueelle (mk-3) Oulujokilaakso. Kaavamääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota Oulujoen vedenlaadun, erityisesti Oulun käyttöveden laadun turvaamiseen.

Voimalaitosympäristöjen suunnittelussa ja käytössä tulee ottaa huomioon alueiden kulttuuriperintöarvot ja kalateiden toteuttamismahdollisuudet. Jokilaakson virkistys- ja matkailupalvelujen kehitystä on pyrittävä edistämään varaamalla riittävästi alueita virkistystoimintaa ja reittejä varten. Rantaan ja muille ympäristöltään vetovoimaisille alueille on jätettävä riittävän laajat ja mahdollisimman yhtenäiset vihervyöhykkeet jokisuistosta Rokualle ja Oulujärvelle. Veneilyä varten on varattava riittävästi laituri- ja rantautumispaikkoja. Alueiden käyttöä suunniteltaessa tulee varautua Oulu-Kajaani-Vartius-käytävän liikenneyhteyksien sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseen kansainvälisen kehittämiskäytävän palvelutason mukaiseksi.

Lisäksi lausuntopyynnön mukainen alue rajautuu pohjoisesta valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön, Keisarintie (kohde id. 1391). Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009). Osa kohteista ei näy kaavakartalla; luettelo valtakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -kohteista on esitetty kaavaselostuksen liitteissä 4 ja 5. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilymistä. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon rakennettujen kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet ja ominaispiirteet. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota RKY 2009 -inventoinnissa sekä Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 selvityksessä kirjattuihin arvoihin ja ominaispiirteisiin.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai asemakaavaa. Lausuntopyynnön mukaisen alueen pohjoispuolella on voimassa Pyhäselän suurteollisuusalueen asemakaava, joka on kuulutettu voimaan 17.11.2025. Kyseisessä asemakaavassa on varattu toimitilarakennusten korttelialue (KTY) kaavan länsiosaan. Kaavamerkintää ei ole tarkennettu kaavamääräyksillä. Korttelialue sijaitsee noin 770 metrin etäisyydellä hakemuksen mukaisesta alueesta.

Karttatarkastelun perusteella ja vertaamalla rakennus- ja huoneistorekisteri 2024 tietoja, lähin etäisyys asuinrakennuksiin on noin 1700 metriä suunnitellusta ottoalueesta länteen.

<u>Luonnonsuojelu</u>

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että hakija on arvioinut, ettei toiminnasta koidu luonnonsuojelullista haittaa ts. ei ole luonnonsuojelulain vastaista toimintaa. Hakemuksessa ei ole mainittu minkäänlaista selvitystä luontoarvoista. Läheisellä Teerikankaan alueella on tehty Muhoksen kunnan aloitteesta luontoselvityksiä vuosina 2023 ja 2024. Lupa- ja valvontavirasto pitää mahdollisena, että linnustolle voi koitua merkittävää haittaa, koska toiminta on ympärivuotista ja aiheuttaa melua. Kohteen lähistöltä tulee varmistaa, ettei vaikutusalueella ole uhanalaista ja/tai rauhoitettua lintulajistoa tai linnustolle sopivaa pesimäaluetta. Alueella joudutaan toteuttamaan laajasti puuston hakkuuta maankäyttömuodon muuttamiseksi. Tällöin lintujen pesimäaikainen häirintä on kiellettyä (Metsälaki1093/1996 10 c §). Ennakkoon tehty mahdollisten pesimäalueiden ja lajiston tarkastelu antaa paremman mahdollisuuden arvioida, ovatko toimet ristiriidassa luonnonsuojelun näkökohtien kanssa. Muuten viranomainen ei pidä luonnonsuojelun näkökulmasta todennäköisenä, että suunniteltu toiminta on luonnonsuojelulain vastaista.

<u>Pinta- ja pohjavedet</u>

Suunniteltu ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hakemuksessa on ilmoitettu pohjavedenpinnan ylimmän korkeustason alueella olevan +81,23 m (N2000, mitattu 17.11.2022) ja pohjavedenpinnan keskimääräisen korkeustason alueella olevan +83,4 m (N2000), joka perustuu arvioon. Suunniteltua ottoaluetta lähimpänä oleva pohjavesialue (Karho-ojankangas (11494054), 2-luokka) sijaitsee suunnitelma-alueen lounaispuolella lähimmillään noin 6,6 kilometrin etäisyydellä. Pintavesistöistä lähimmät ovat Sotkajärvi noin 3 kilometrin etäisyydellä alueen itäpuolella, sekä kohteen länsipuolella n. 2 km

etäisyydellä sijaitseva Muhosjoki. Lisäksi alueen ympäristössä on runsaasti nimettömiä metsä- ja suo-ojia.

<u>Vesilain mukaisen luvan tarve</u>

Vesilain mukaisen luvan tarvetta arvioidaan toiminnan vaikutusten perusteella (Vesilaki 3 luku, 2 §). Hakemuksen mukainen alue on jo ennestään osittain maa-ainesten ottokäytössä. Alueella jo olemassa olevan ottoalueen pohja on noin tasolla +76,4 m (N2000). Louhoksen pohjalla on havaittavissa muutamia vesilammikoita viimeisimmän (2025) ilmakuvan perusteella. Kalliokiviaineksen ottaminen alueella ei ole aiemmin voimassa olleen maa-ainesluvan perusteella vaatinut vesilain mukaista lupaa. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä sen läheisyydessä ole tiedossa olevia talousvesikaivoja tai vedenottamoita tai muita sellaisia häiriintyviä kohteita tai etuja, joihin mahdollinen vesien pumppaaminen voisi vaikuttaa.

Hakemuksen ja suunnitelmapiirustusten mukaan suunniteltu pohjataso on alueella alimmillaan tasolla +76,4 m (N2000) ja pohja on suunniteltu tasaiseksi. Hakemuksen mukaan louhokseen kertynyt vesi pumpataan hallitusti ottoalueen länsipuolella sijaitsevaan selkeytysaltaaseen, josta ne johtuvat edelleen olemassa oleviin metsä- ja suo-ojituksiin. Hakemuksen mukaan ottokohde on ympäristöään ylempänä oleva, loiva kallioharjanne, joten louhokseen kertyvä vuosittainen vesimäärä on enimmäkseen sade- ja sulamisvettä, eikä kallion rakoilusta louhokseen kertyvän veden arvioida lisäävän poispumpattavan veden määrää oleellisesti. Maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelman perusteella suunnitelma-alueelle jää louhosallas, jonka arvioidaan täyttyvän vedellä noin tasolle +83,4 m (N2000) ottamistoiminnan päätymisen jälkeen. Aiemmassa samaa aluetta koskeneessa lupapäätöksessä alueen louhokseen syntyvän vesialtaan pinnantason on myös arvioitu asettuvan tasolle +83,4 m (N2000) ja luvan mukainen alin sallittu ottamistaso on ollut myös +76,4 m (N2000).

Lupa- ja valvontaviraston näkemys on, että hanke ei hakemuksessa ja edellä esitettyjen tietojen perusteella vaadi vesilain mukaista lupaa. Lupa- ja valvontavirasto kuitenkin katsoo, että toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun tai määrään, eikä mahdollinen vesien johtaminen saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Luvassa annettavien määräysten tulee sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella hankkeen mahdollisia ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia voidaan seurata. Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. alueelta poisjohdettavan veden määrän ja laadun seurantaa.

Vesilain mukainen lupaharkinta voi kuitenkin tulla kohteella uudelleen ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, jos hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta poisjohdettavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista (VL 3 luku 2 §).

Hankkeesta vastaavan on lisäksi vesilain 2 luvun 15 §:n mukaan ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle pinta- ja pohjaveden ottamisesta, jos otettava määrä on yli 100 kuutiometriä vuorokaudessa. Lisäksi luvan valvontaan liittyen on huomioitava, että vesilain 3 luvun 3 §:n mukaan 2 §:ssä tarkoitetuista seurauksista riippumatta muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu muutoin kuin tilapäisesti pohjavettä vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa, vaatii aina vesilain mukaisen luvan.

<u>Toiminnan tarkkailu</u>

Hakija on esittänyt poisjohdettavien vesien tarkkailusuunnitelman. Suunnitelman mukaan veden laatua tarkkaillaan selkeytysaltaasta ja pohjavedenpinnan tarkkailua suoritetaan touko-kesäkuun vaihteessa, sekä loka-marraskuun vaihteessa niinä vuosina, kun pumppauksia suoritetaan. Pumppausten aikana seurataan myös mahdollista vettymistä purkupaikan alapuolella. Vesinäytteistä analysoidaan lämpötila, happi (mg/l+kyll.%), pH, sähkönjohtokyky, väri, CODMn, kokonaistyppi ja kokonaisfosfori, alkaliniteetti, sameus, kiintoaine, sulfaatti, kloridi, nitraattityppi, ammoniumtyppi ja fosfaatti. Tarkkailua suoritetaan kahdesti vuodessa, keväisin ja syksyisin. Mahdollisten häiriötilanteiden yhteydessä näytteitä otetaan erikseen, joista analysoidaan öljypitoisuus. Näytteet viedään analysoitaviksi Eurofins Oy:lle.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että edellä esitetyn lisäksi vesinäytteestä tulisi analysoida myös vähintään kerran toiminnan aikana liukoiset raskasmetallit, alumiini ja kromi sekä öljyhiilivedyt C10-C40. Lisäksi näytteenoton yhteydessä on selvitettävä poisjohtuvien vesien virtaama. Ottoalueen kuivanapitoon liittyvien poispumpattavien/-johdettavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

<u>Kuivatusvesien hallinta</u>

Hakemuksen mukaan louhinnan aikana louhoksen alueelle kertyvät vedet pumpataan hallitusti selkeytysaltaaseen. Pumppausmäärää seurataan oton edetessä pumppujen tehojen perusteella.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että alueelta poisjohdettavat vedet on tarpeen johtaa keskitetysti laskeutusaltaan kautta kiintoaineksen poistamiseksi ennen kun niitä johdetaan edelleen muualle. Alueelle rakennetun laskeutusaltaan mitoituksen tulee olla riittävä yläpuolisen valuma-alueen mukaan ja altaassa tulee olla veden virtausta hidastava kynnys tai putkipato, jotta laskeutusallas toimii oikein. Laskeutusaltaan toimintaa tulee tarkkailla säännöllisesti ja seurata sen mitoituksen riittävyyttä ottamistoiminnan laajentuessa ja syventyessä. Suurten vesimäärien pumppaamista lyhyessä ajassa tulee välttää. Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että jos laskeutusallas tehdään toisen maalle tai siitä aiheutuu haittaa toisen kiinteistön kuivatukselle (padotus), tulee siihen olla kiinteistönomistajan tai haitan kärsijän kirjallinen suostumus.

<u>Toiminta</u>

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Ottoalueen rintauksien suojaaminen ja merkitseminen tulee tehdä riittävällä tavalla. Paikalle on asennettava kiinteät korkomerkit, joista voidaan valvoa ottamistoiminnan edistymistä. Korkomerkit tulee olla havaittavissa koko ottamisajan. Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että pohjavesialueiden ulkopuolisillakin alueilla ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päälle tulisi jättää aina vähintään 1–2 metrin vahvuinen koskematon suojamaakerros jälkihoidon toteutumisen ja alueelle mahdollisesti istutettavan puuston menestymisen varmistamiseksi. Mikäli oton havaitaan ulottuvan tätä syvemmälle, tulee alinta ottotasoa nostaa.

Lupa- ja valvontavirasto korostaa huolellista toimintakulttuuria. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai

haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida vaarallisia jätteitä.

<u>Kemikaali- ja öljyvahinkojen torjunta</u>

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

<u>Melu ja pöly</u>

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Louhinta ja murskaustoiminta sijaitsee yli 300 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Hakemuksen perusteella toiminnan melu- tai pölyvaikutuksia ei ole tarkemmin selvitetty. Melu- ja pölyhaittoja pyritään ehkäisemään mm. koteloinneilla ja tarvittaessa kastelulla sekä murskan ja varastokasojen sijoittelulla. Pölyämisen estoon tarvittaessa käytettävä vesi otetaan louhoksesta. Olemassa olevan louhoksen seinämät vähentävät melua ja lisäksi valtatie 22:n puoleinen puusto säilytetään näkösuojaksi ja vähentämään melun leviämistä.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että luvassa tulee antaa määräykset melu- ja pölyhaittojen torjunnasta sekä velvoittaa luvansaaja tarvittaessa tekemään melun, ilmanlaadun ja tärinän osalta mittauksia, mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan haittaa lähimmille häiriölle alttiille kohteille.

<u>Jälkihoito</u>

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat mm. alueen siistiminen, muotoilu/luiskaus ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen turvallisuusnäkökohdat huomioiden.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että täyttymisvesipinnan alapuolella ei saa käyttää humuspitoisia maita. Louhoksen pohjalle tai reunalle ei saa myöskään jäädä vaarallisia lohkareita tai kielekkeitä, erityisesti siinä tapauksessa, jos aluetta aiotaan käyttää virkistykseen toiminnan päätyttyä. Louhoksen reunat tulisi myös luiskata vähintään kolme metriä tulevan vesipinnan alapuolelle. Alueelle jäävä vesiallas on lisäksi muotoiltava siten, että altaaseen mahdollisesti joutunut eläin tai ihminen pääsee sieltä pois, esimerkiksi jättämällä ajoluiska paikalleen. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos. Maisemointityöt on tehtävä luvan voimassaolon aikana.

Kannanotto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kun lausunnossa edellä mainitut asiat otetaan huomioon lupakäsittelyssä ja ottamistoiminnassa, toiminta on mahdollista järjestää siten, ettei se ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n vaatimusten kanssa tai aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:n tarkoittamaan pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai vesilain mukaisia haittoja.

Lupa- ja valvontavirasto kuitenkin muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjaveteen kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä poisjohtamiensa vesien määrästä ja laadusta ja esittää tiedot valvovalle viranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään viivytyksettä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle maa-aineslain 19 §:n mukaisesti. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Päätökset pyydetään lähettämään Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo(at)lvv.fi) sekä asian esittelijän sähköpostiin (etunimi.sukunimi(at)lvv.fi). Ilmoituksessa pyydetään mainitsemaan Lupa- ja valvontaviraston dnro LVV-U/101433/2026. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä maa-aineslain (555/1981) 23 a §:n mukaisesti vuosittain ilmoitus otetusta maa-aineksen määrästä ja laadusta. Ilmoitus tulee tehdä viimeistään tammikuun 31.päivänä. Ottamistoiminnan päätyttyä on pidettävä lopputarkastus. ”

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei ole jätetty.

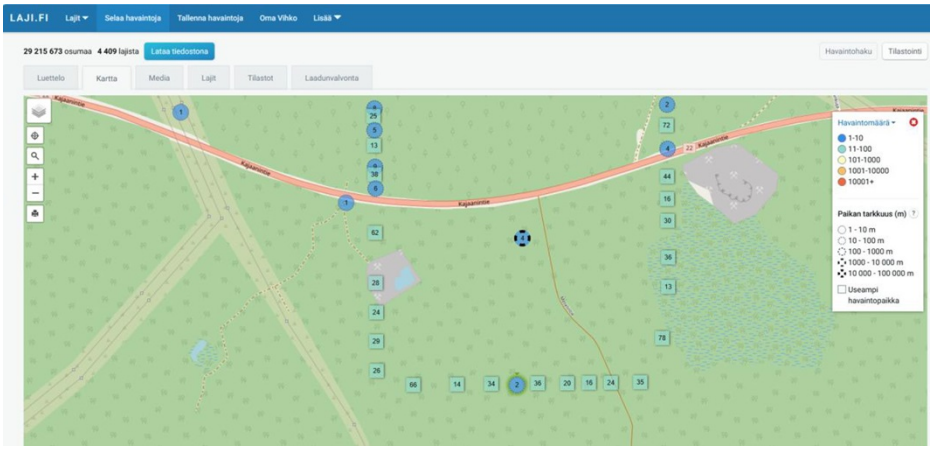
Fingrid Oyj on ilmoittanut sähköpostitse 24.6.2026 kuulemiseen liittyen, että sillä ei ole muistutettavaa/lausuttavaa lupahakemuksesta, sillä suunnitelma-alue sijaitsee riittävän etäällä Fingrid Oyj:n verkosta.

Hakijan kuuleminen

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy on antanut 4.8.2026 vastineen Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon:

” 1. Luonnonsuojelu
… Lupa- ja valvontavirasto pitää mahdollisena, että linnustolle voi koitua merkittävää haittaa, koska toiminta on ympärivuotista ja aiheuttaa melua. Kohteen lähistöltä tulee varmistaa, ettei vaikutusalueella ole uhanalaista ja/tai rauhoitettua lintulajistoa tai linnustolle sopivaa pesimäaluetta.

Luontoselvityskonsultin mukaan lintuselvityksen tekeminen tässä vaiheessa vuotta ei anna riittävän hyvää kuvaa alueen linnuston pesimäalueista ja lajistosta.

Kuva 1. Kuvakaappaus laji.fi -palvelusta.

Laji.fi -palvelun mukaan vaikutusalueella on tehty linnuston havainnointia useina vuosina ja ainakin 10 vuoden ajalta. Linnuston tarkastelussa ei ole havaintoja uhanalaisista ja/tai rauhoitetuista lintulajeista (kuva 1.)

Luvanhakija näkemys on, tämä voisi olla riittävä ennakkoon tehty tarkastelu linnuston pesimäalueiden ja lajiston arviointiin siten, että suunnitellut toimet eivät ole luonnonsuojelulain vastaisia. Varsinkin kun kyseessä on toiminnassa olevan ottamistoiminnan laajentaminen.

2. Vesilain mukaisen luvan tarve / Toiminnan tarkkailu / Kuivatusvesien hallinta
…Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. alueelta poisjohdettavan veden määrän ja laadun seurantaa. … .

Luvanhakija on valmis seuraamaan pumppausvesien määrää ja tutkimaan vesinäytteistä lausunnon mukaiset lisäanalyysit. Toiminnan aikana on selvinnyt, että pumppaukset ovat olleet todella vähäisiä. Arvioilta vain louhoksen oman pinta-alan sade- ja sulamisvedet, joten pumppausvedet voidaan halitusti pumpata selkeytysaltaaseen.

3. Kannanotto
Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kun lausunnossa edellä mainitut asiat otetaan huomioon lupakäsittelyssä ja ottamistoiminnassa, toiminta on mahdollista järjestää siten, ettei se ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n vaatimusten kanssa tai aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:n tarkoittamaan pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai vesilain mukaisia haittoja. … .

Luvanhakija toteaa, että toiminta toteutetaan ja tarkkailua suoritetaan tavalla, kuten lausunnossa tuodaan esille ja luvan ehdoiksi määrätään ja niin, että toiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n vaatimusten kanssa tai aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:n tarkoittamaan pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai vesilain mukaisia haittoja.”

Hakija on täydentänyt hakemusta 24.-25.8.2026 linnusto- ja luontoselvityksellä ja 19.8.2026 kuvatulla ilmakuvalla. Täydennykset ovat tämän päätöksen liitteinä 1-4.

<u>Lausunto koskien hakijan täydennyksiä 24.-25.8.2026</u>

LVV, luonnonsuojelu 4.9.2026:

”Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan hankealueen tarkastelu luontoarvojen osalta on toteutettu asiallisella tavalla ajankohta

huomioiden. Lupa- ja valvontaviranomainen toteaa, että luonnonsuojelun näkökulmasta maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen myöntämiselle ei ole estettä.

Luonnonsuojelulain (9/2023 kohdat) 64 §, 70 §, 74 §, 76 §, 78 §"

Tarkastukset ja neuvottelut

Alueelle on tehty tarkastus 4.6.2026. Lupaa valmistelevan organisaation ja luvanhakijan edustajien välillä on pidetty neuvottelu 9.6.2026 Oulussa.

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta myöntää Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan kalliokiviainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan louhintaan ja murskaamiseen sekä tuotteiden välivarastointiin Utajärven kunnan Utajärven kylässä, Teerikankaalla, kiinteistöllä Teerikangas RN:o 889-407-34-57.

Maa-aines- ja ympäristölupa (yhteislupa) myönnetään täydennetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavin määräyksin:

Yleiset määräykset

1. Kalliokiviaineksen kokonaisottamismäärä on yhteensä enintään 480 000 k-m^3. Suunnitelma-alueen pinta-ala on noin 10,1 ha ja ottamisalueen pinta-ala on 6,4 ha.

2. Alueella saa ottaa, louhia ja murskata kalliokiviainesta yhteensä enintään 500 000 tonnia vuodessa, mikä vastaa noin 178 571 k-m^3 kalliokiviainesta vuodessa. Enimmäisvuosituotantomäärä tarkoittaa yksittäisen vuoden enimmäistuotantomäärää eikä toiminnan tavanomaista vuosittaista tuotantotasoa. Alueelta kuorittuja pintamaita ei saa hyödyntää murskaamisessa tai suoraan työkohteisiin. Vain ottamisalueelta louhitun ja murskatun kiviaineksen välivarastointi on sallittu.

3. Kalliokiviainesten otto saadaan ulottaa enintään tasoon +76,4 (N2000).

4. Ottamisalue on merkittävä selvästi maastoon ennen ottamistoiminnan aloittamista. Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä kiinteitä korkomerkintöjä. Luvanhaltijan on huolehdittava merkintöjen säilymisestä ja havaittavuudesta alueella koko ottamistoiminnan ajan.

5. Ottamisalueesta lähimpään naapurikiinteistöön tulee jättää vähintään 30 metrin suojaetäisyys.

6. Toiminta on järjestettävä siten, että suunnitelma-alue on turvallinen. Ottamistoiminnan ja jälkihoitotöiden aikana on huolehdittava, että louhos ei aiheuta missään toiminnan vaiheessa eikä ottamistoiminnan päätyttyä vaaraa ihmisille, eläimille eikä ympäristölle. Ottamisalue on aidattava tai rajattava maa- ja lohkarevallilla. Suunnitelma- ja ottamisalue on merkittävä varoituskylteillä vahinkojen estämiseksi.

Asiattomien henkilöiden ja ajoneuvojen pääsy suunnitelma-alueelle tulee estää.

7. Toiminta kokonaisuudessaan on toteutettava siten, että missään vaiheessa ei pääse syntymään pinta- tai pohjaveden tai maaperän pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, tavanomaista enempää pöly-, melu- tai tärinähaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa.

8. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), mikäli jäljempänä lupamääräyksissä ei muuta määrätä.

9. Murskausta, porausta ja rikotusta saa tehdä maanantaista perjantaihin kello 6.00–22.00. Räjäyttämistä saa tehdä maanantaista perjantaihin klo 8.00–18.00. Kuormaamista ja kuljetusta saa tehdä maanantaista sunnuntaihin klo 0.00–24.00. Toimintaa ei saa harjoittaa arkipyhinä. Poikkeavista toiminta-ajoista tulee sopia kirjallisesti riittävän ajoissa etukäteen valvontaviranomaisen kanssa. Kirjallisessa hakemuksessa on esitettävä valvontaviranomaiselle poikkeamisen syy, työaika ja poikkeamisen ajallinen kesto. Poikkeamista määrätyistä toiminta-ajoista ei voi hakea lintujen pesimäajalle 1.5.–31.7.

10. Luvanhaltijan on nimettävä luvan mukaiselle toiminnalle vastuuhenkilö, joka muun muassa osallistuu valvontatarkastuksille ja jolla on mahdollisuus suorittaa toiminnan jatkuvaa valvontaa toimintajaksojen aikana. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot sekä mahdolliset muutokset on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Luvanhaltijan on huolehdittava kaikkien alueella toimivien perehdyttämisestä tämän luvan lupamääräyksiin sekä riittävän tiedon antamisesta alueella työskenteleville ja muille sidosryhmille.

11. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on
    - asetettava Oulunkaaren ympäristölautakunnalle maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen vakuus
    - laittaa merkinnät (ottamisalue, korko, varoituskyltit) paikoilleen suunnitelma-alueelle
    - järjestettävä valvontaviranomaisen kanssa aloitustarkastus. Tarkastuksella todetaan myös päätöksen OULYMP 06.06.2024 § 39 lupamääräysten toteutuminen.

<u>Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi</u>

12. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta ja käytettävä sitä, jotta toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

13. Murskauslaitteiston alusta tulee suojata tiiviiksi siten, että mahdolliset päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen estetään. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella on oltava helposti ja riittävästi saatavilla soveltuvaa imeytysainetta. Mahdolliset maahan joutuneet poltto- ja voiteluaineet on poistettava välittömästi ja ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle. Poltto- tai voiteluaineilla pilaantunut

maa-aines on varastoitava lukituissa, tiivispohjaisissa tiloissa ja toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

14. Mikäli alueella säilytetään toiminnassa käytettäviä koneita tai polttoaineita, tulee säilytys- ja tankkausalueet suojata valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 9 §:n mukaisesti. Alueella ei saa käyttää vuotavia tai muuten huonokuntoisia työkoneita tai ajoneuvoja. Alueella saa säilyttää kerrallaan polttoaineita ja öljytuotteita vain sen määrän, minkä töiden suorittaminen edellyttää. Tukitoiminta-alueella sallitaan ainoastaan toiminnan jatkuvuuden kannalta välttämättömät vähäiset huolto- ja korjaustoimenpiteet. Merkittävät huolto- ja korjaustyöt on tehtävä tähän tarkoitukseen soveltuvassa asianmukaisessa huolto- tai korjauspaikassa muualla.

    Polttoaineet on säilytettävä hyväksytyissä kaksoisvaipallisissa, lukituissa säiliöissä. Valuma-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestin, laponesto ja lukittava sulkuventtiili. Säiliöiden kunto on tarkastettava ennen niiden käyttöönottamista. Säiliöön törmääminen ja sivullisten luvaton käyttömahdollisuus tulee estää. Voiteluöljyt ja muut kemikaalit on varastoitava lukittavissa, tiivispohjaisissa tiloissa.

15. Pintavesien pääsy louhosalueelle sen ulkopuolelta tulee estää. Louhoksesta pumpattavat vedet tulee johtaa hallitusti ja tasaisesti siten, että niistä ei aiheudu vahingollista vettymistä toiselle kuuluvalla alueella, haitallista kuormitusta alapuoliseen ojastoon, pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta vahinkoa tai haittaa ympäristölle. Ojan tekemisestä toisen maalle tai veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan on sovittava maanomistajien kanssa niin pitkälle kuin vesien johtamisesta voi aiheutua vettymistä tai uoman kunnossapitotarpeen lisääntymistä.

    Louhokseen kertyvän veden pumppauksen aloituksesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle ennen pumppauksen aloittamista. Mikäli otettavan ja pois johdettavan veden määrä ylittää 100 m^3/vrk, on toiminnanharjoittaja vesilain 2 luvun 15 §:n 1 momentin kohdan 3 mukaisesti velvollinen ilmoittamaan kirjallisesti Lupa- ja valvontavirastolle vesien pumppaamisesta. Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista.

16. Alueelta poisjohdettavat vedet tulee johtaa mitoitukseltaan riittävän, tehtäväänsä soveltuvan ja kiintoaineen kulkeutumisen estävän laskeutusaltaan kautta. Laskeutusaltaassa tulee olla veden virtausta hidastava kynnys tai putkipato. Laskeutusaltaan mitoitus tulee olla sellainen, että poisjohdettavien vesien viipymäaika on riittävä kiintoaineen ja ravinteiden pidättämiseen myös rankkasateiden ja lumien sulamiskausien aikana. Laskeutusaltaan toimivuutta ja riittävyyttä louhoksesta pumpattavan veden sisältämän kiintoaineen ja ravinteiden pidättämiseen tulee seurata aktiivisesti. Laskeutusaltaan huollosta ja tyhjentämisestä tulee huolehtia säännöllisesti. Laskeutusaltaan tyhjennys kiintoaineesta ei saa aiheuttaa kuormitusta purkuvesistöön eikä ympäristön pilaantumisen vaaraa.

17. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet, sijoittamalla murskauskalusto louhoksen pohjalle ja alentamalla pudotuskorkeuksia ja ajonopeuksia. Pölyntorjuntaan saa käyttää ainoastaan puhdasta vettä. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä pölyntorjunnasta ja ilmanlaadun mittaamisesta.

18. Räjähdysaineita ei saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän, pinta- tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai vahinkoa ulkopuoliselle omaisuudelle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä toiminnan aiheuttaman tärinän selvittämisestä ja mittaamisesta.

19. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa toiminta-aikana ylittää ulkona asumiseen käytettävillä alueilla melutason A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa 55 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutason päiväohjearvoa 45 dB (LAeq). Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä toiminnan aiheuttaman melun selvittämisestä ja mittaamisesta sekä meluntorjunnasta.

20. Muualta tuotuja ylijäämä- tai jätemaita ei saa välivarastoida tai tuoda suunnitelma-alueelle. Ottamisalueella ei saa säilyttää jätteitä tai käytöstä poistettuja esineitä tai materiaalia. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Vaaralliset jätteet, kuten jäteöljyt, käytetty imeytysmateriaali ja akut, tulee varastoida lukituissa, tiivispohjaisissa tiloissa ennen poistoimittamista. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

<u>Häiriöt ja poikkeukselliset tilanteet</u>

21. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista tai päästöistä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava pelastusviranomaiselle ja valvontaviranomaiselle. Ympäristövahingon tapahtuessa tai vahingon vaaran uhatessa toiminnanharjoittaja on velvollinen ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

<u>Tarkkailu ja raportointi</u>

22. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava mahdollisia öljyvuotoja, sekä melun ja pölyn leviämistä ympäristöön. Murskauslaitoksen sekä alueella käytettävien ajoneuvojen, muiden laitteiden ja koneiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Mikäli havaitaan vaurioita, jotka saattavat johtaa päästöjen syntymiseen, on puutteet korjattava välittömästi.

23. Louhokseen kertyvän ja sieltä poispumpattavan veden määrän ja laadun tarkkailusta on pidettävää kirjaa. Poispumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana. Luvanhaltijan on tarkkailtava poisjohdettavan veden vaikutuksia purkupaikan alapuolisessa ympäristössä säännöllisesti vähintään aistinvaraisesti.

Silmämääräisesti tehtävästä tarkkailusta tulee dokumentoida sijaintitiedot, ajankohta ja valokuvia ympäristöstä. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä vesien tarkkailusta.

24. Laskeutusaltaan vedestä tulee määrittää kahdesti vuodessa (keväällä ja syksyllä) lämpötila, happi (mg/l+kyll.%), pH, sähkönjohtavuus, väri, CODMn, kokonaisfosfori, kokonaistyppi, alkaliniteetti, sameus, kiintoaine, sulfaatti (SO_4), kloridi (Cl), nitraattityppi, nitriittityppi, ammoniumtyppi ja fosfaatti (PO_4). Näytteenoton yhteydessä on selvitettävä ja kirjattava poisjohtuvan veden virtaama. Vähintään kerran toiminnan aikana tulee vesinäytteestä määrittää myös liukoiset raskasmetallit (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb ja Zn), alumiini (Al) sekä öljyhiilivedyt C10-C40. Näytteenottajalla on oltava tarvittava kokemus ja pätevyys vesinäytteenottamiseen ja analyysit on teetettävä akkreditoidussa laboratoriossa. Analyysitulokset tulee toimittaa niiden valmistuttua valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä vesien tarkkailusta.

25. Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava alueelle kairaamalla asennettavasta pohjavesiputkesta. Mikäli pohjavesiputki asennetaan suunnitelma-alueen ulkopuolelle, tulee toimenpiteeseen olla myös kiinteistön omistajan suostumus. Pohjavesiputken tulee soveltua tarvittaessa pohjavesinäytteenottoon. Putkikorttitiedot ja pohjavesiputken sijaintitiedoilla päivitetty asemapiirros on toimitettava valvontaviranomaiselle. Pohjaveden pinnantarkkailua tulee tehdä pohjavesiputkesta vuosittain touko-kesäkuun vaihteessa ja loka-marraskuun vaihteessa, vaikka ottamistoimintaa tai vesien pumppausta ei alueella koko ajan olisikaan. Pohjaveden pinnankorkeustiedot on kirjattava ja toimitettava valvontaviranomaiselle maa-aineksen ottoa koskevan vuosi-ilmoituksen yhteydessä ja pyydettäessä Lupa- ja valvontavirastolle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä pohjaveden laadun tarkkailusta.

26. Mikäli olosuhteissa (häiriötilanne) tai lasketusaltaan purkuveden laadussa havaitaan jotain poikkeuksellista (esim. öljy), on veden pumppaaminen keskeytettävä välittömästi ja otettava viipymättä laskeutusaltaan vedestä tai sen purkupisteestä tarkkailunäyte. Mikäli tapahtumasta aiheutuu pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on otettava myös pohjavesinäyte alueelle asennetusta pohjavesiputkesta. Näytteenottajalla on oltava tarvittava kokemus ja pätevyys vesinäytteenottamiseen ja analyysit on teetettävä akkreditoidussa laboratoriossa. Analyysitulokset tulee toimittaa niiden valmistuttua välittömästi valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä vesien tarkkailun jatkamisesta.

27. Erillisten toimintajaksojen aloittamisesta, arvioidusta kestosta ja lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

28. Toiminnasta on pidettävä työmaakirjaa, joka on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Toiminnasta on raportoitava valvontaviranomaiselle kalenterivuosittain, viimeistään tarkkailuvuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä:

- käyttövuorokaudet ja kellonajat toiminnoittain (poraus, räjäytys, rikotus, murskaus, vesien pumppaus)
- louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä
- toiminnassa syntyneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä ja toimituspaikka
- käytetyt raaka-aineet (kevyt polttoöljy, öljyt, voiteluaineet, räjähdysaineet) ja niiden kulutus
- laskennalliset hiukkasten (sis. pöly), typen oksidien, rikkidioksidin ja hiilidioksidin vuosipäästöt
- ympäristön kannalta merkittävät häiriö- ja poikkeustilanteet ja korjaavat toimenpiteet
- poispumpattujen vesien määrä (m^3) vuorokausi / kuukausi / vuositasolla
-silmämääräisen tarkkailun yhteydessä dokumentoidut valokuvat (mukaan lukien kuvausajankohta ja sijaintitieto/kuvauspaikka maastokartalla esitettynä)
- yhteenveto tarkkailutuloksista
- havainnot törmäpääskyistä ja niiden pesinnästä suunnitelma-alueella
- toiminnan aiheuttamasta haitasta tulleet yhteydenotot ja valitukset
- mahdolliset muut toiminnan ja valvonnan kannalta tehdyt selvitykset
- maa-aines- ja ympäristölupapäätöksen OULYMP 06.06.2024 § 39 määräyksen 22 mukaiset raportointitiedot koskien vuoden 2026 toimintaa

29. Luvanhaltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava valvontaviranomaiselle edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun ottamistoimintaa ei ole ollut. Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisesti NOTTO-tietojärjestelmään. Lomake löytyy osoitteesta https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/palvelut kohdasta Maa-aineksen otto / MAL 23a §:n mukainen ilmoitus maa-aineksen otosta.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

30. Ottamistoiminta on järjestävä siten, että maisemointitöitä päästään toteuttamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja alueelle muodostetaan mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta. Alueen lopullinen maisemointi on toteutettava siten, että alueelle ei jää säännöllistä kunnossapitoa vaativia suojauksia. Louhoksen reunat on luiskattava kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi kaksi (2) metriä luonnollisen täyttymisvesipinnan alapuolelle ja muotoiltava maiseman mukaisesti ympäristöön soveltuvaksi. Louhoksen vesirajan lähelle ja luonnollisen täyttymisvesipinnan alapuolelle ei saa sijoittaa humuspitoisia maita tai orgaanista ainesta. Louhoksen pohjalle tai reunoille ei saa jäädä vaarallisia lohkareita tai kielekkeitä. Louhokseen menevä ajoluiska tulee jättää toiminnan päätyttyä turvallisuusluiskaksi. Alueen maisemointi ja jälkihoito on tehtävä ”Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30” periaatteita noudattaen.

31. Alue on siistittävä ja saatettava toiminnan päättyessä asianmukaiseen kuntoon siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Alueelle ei saa jäädä laskeutusallasta, varastokasoja eikä jätteitä. Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on tehtävä luvan voimassaoloaikana. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava

valvontaviranomaiselle lopputarkastusta varten. Kiinteistön omistajalle tulee varata mahdollisuus osallistua lopputarkastukselle.

32. Toiminnan olennaisista muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Mikäli ottamistoiminnan aikana ilmenee jotain sellaista, mikä estää kalliokiviainesten ottamisen hyväksyttyjen suunnitelmien mukaisesti, luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle.

33. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvanhaltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Mikäli luvanhaltija menee konkurssiin ja pesä jatkaa ottamistoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle tai siirtää lupa kuuden kuukauden (6 kk:n) kuluessa konkurssin alkamisesta toiselle haltijalle. Ellei ilmoitusta tai siirtoa ole tehty, lupa raukeaa ja viranomainen teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta. (maa-aineslaki 13 a §).

Päätöksen perustelut

Kalliokiviaineksen ottaminen, kiviaineksen louhinta ja murskaaminen sekä tuotteiden välivarastointi toteutettuna täydennetyn lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti täyttää maa-aineslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä. Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman, eivätkä ottaminen tai sen järjestelyt ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toimittaessa täydennetyn hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti kalliokiviaineksen ottaminen, kiviaineksen louhinta ja murskaaminen sekä tuotteiden välivarastointi täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ennalta arvioiden toiminnasta ei aiheudu kyseisellä sijoituspaikalla ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tai naapuruussuhdelain 17 §:ssä mainittuja seurauksia. Toiminnan voidaan katsoa täyttävän myös parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on ottamissuunnitelman liitteenä. Niissä on esitetty tarpeelliset tiedot toiminnassa syntyvistä kaivannaisjätteistä, niiden varastoinnista ja hyödyntämisestä.

Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavan, Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan ja Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan lisäksi alueella on voimassa myös energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava. Suunnitelma-alue ei sijoitu asemakaava-alueelle. Kalliokiviaineksen ottamistoiminnalle ja välivarastoinnille ei ole kaavallisia tai muita maankäytöllisiä esteitä. Suunnitelma-alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle.

Lupa- ja valvontavirasto on todennut lausunnossaan, että luonnonsuojelun näkökulmasta maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen myöntämiselle ei ole estettä, ja että hanke ei vaadi vesilain mukaista lupaa. Lupamääräyksissä on annettu tarkempia määräyksiä pinta- ja pohjaveden tarkkailusta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toiminta hakemuksen mukaisella suunnitelma-alueella täyttää luvan myöntämisen edellytykset, mikäli annettuja lupamääräyksiä noudatetaan ja muuten toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla.

Lupamääräysten perustelut

Kalliokiviaineksen kokonaisottamismäärä kymmenen (10) vuoden lupa-aikana (480 000 k-m^3), ottamis- ja suunnitelma-alue, kiviainesten välivarastointi ja alin ottamistaso ovat täydennetyn hakemuksen mukaiset. Vuotuinen enimmäismäärä on asetettu mahdollistamaan toiminnan joustavan harjoittamisen yksittäisinä tavanomaista vilkkaampina tuotantovuosina. Muuntokertoimena on käytetty NOTTO-tietojärjestelmän muuntokerrointa (2,8) kalliokiviainekselle. Hakemuksessa murskeen ja louheen vuosituotannon yhteismääräksi on esitetty keskiarvona noin 125 000 tonnia vuodessa. Suunnitelma-alueen pintamaat tulee hyödyntää kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin. Edellytetyt velvoitteet ovat tarpeen kiviainesten ottamistoiminnan, louhinnan, murskauksen, maisemoinnin ja välivarastoinnin haitallisten vaikutusten minimoimiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi. (määräykset 1-3).

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 7 §:n 1 momentin mukaan *ennen kuin maa-ainesten ottamiseen ryhdytään, on ainesten ottajan merkittävä luvan mukainen ottamisalue maastoon*. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene luvanmukaisen ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueelle tulee merkitä riittävä määrä kiinteitä korkotasoja N2000-korkeusjärjestelmässä, jotta ottamistoiminnan etenemistä voidaan seurata ja jotta ottamistoiminta ei ulotu alimman ottamistason alapuolelle. Ottamisalueen merkinnät ja korkomerkinnät tulee laittaa alueelle, vaikka toiminnassa käytettäisiin reaaliaikaisesti digitaalista ottamissuunnitelmaa ja 3D-koneohjausjärjestelmiä. (määräys 4).

Suojaetäisyys ottamisalueesta lähimpään naapurikiinteistöön on määrätty jätettäväksi alueen turvallisuuden varmistamiseksi ja toiminnasta aiheutuvien vaikutusten rajoittamiseksi (määräys 5).

Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 12 §:n mukaan ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä (määräys 6).

Määräykset 7, 17, 18 ja 19 on annettu, jotta toiminnasta aiheutuva haitta ympäristölle olisi mahdollisimman vähäinen. Toiminta kokonaisuudessaan on järjestettävä sellaiseksi, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle eikä ulkopuoliselle omaisuudelle. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittaa terveydelle, ympäristölle tai ulkopuoliselle omaisuudelle, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella (800/2010) on säädetty kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista, joita toiminnassa on aina noudatettava, ellei lupapäätöksessä ole edellytetty tiukempaa ympäristönsuojelun tasoa (määräys 8).

Toiminnan työaikojen rajaamisella vähennetään toiminnasta aiheutuvaa melu- ja pölyhaittaa ympäristöön. Perustelluista syistä on mahdollista hakea kirjallisesti yksittäisiä, lyhytkestoisia urakoita

koskien määräaikaista poikkeamista toiminta-aikoihin ilman, että lupaa on tarvetta muuttaa. Poikkeamishakemukset ratkaistaan tapauskohtaisesti. Linnustoon kohdistuvien häiriövaikutusten vähentämiseksi poikkeamista toiminta-aikoihin on rajoitettu lintujen pesimäaikana 1.5.–31.7. välisenä aikana. (määräys 9).

Valvonnan järjestämiseksi ja tiedonkulun varmistamiseksi luvanhaltijan yhteyshenkilön tiedot ja muut edellytetyt tiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnanharjoittajan on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. (määräykset 10-11).

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa (määräys 12).

Määräykset 13 ja 14 on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi.

Määräykset 15 ja 16 on annettu louhoksen kuivatusvesien pumppauksesta ja johtamisesta aiheutuvien mahdollisten haittojen välttämiseksi. Kuivausvesien johtaminen edellyttää sopimusta maanomistajien kanssa. Ellei asiasta päästä sopimukseen, asia ratkaistaan vesilain mukaisella menettelyllä.

Jätehuolto tulee toteuttaa asianmukaisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu maaperän pilaantumista, alueen roskaantumista eikä muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle (määräys 20).

Määräyksellä 21 varmistetaan tiedonkulku ja riittävän nopeat korjaavat toimenpiteet tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua suurta haittaa.

Toiminnan tarkkailuvelvoite ja mahdollisesti syntyvien laitevikojen yms. vaurioiden välitön korjausvelvoite on annettu sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu suoria valumia maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen (määräys 22).

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*). (määräykset 23-26).

Ottamissuunnitelman mukaan louhokseen kertyvä vuosittainen vesimäärä on enimmäkseen sade- ja sulamisvettä ja jää pieneksi. Jotta voidaan tarkastella luotettavasti toiminnan vaikutuksia myös pohjaveteen, tulee alueelle asentaa pohjavesiputki. (määräys 25).

Lupamääräykset 27-29 on annettu tiedonsaannin turvaamiseksi sekä valvonnan järjestämiseksi. Raportointitietojen perusteella voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta suhteessa annettuihin määräyksiin.

Jälkihoitoon liittyvät määräykset on annettu ottamistoiminnan aiheuttamien maisema- ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. Toiminnan lopettamisesta ja lopputarkastuksesta koskevalla määräyksellä halutaan varmistua siitä, että alueella on tehty tarvittavat toimet alueen tulevaa käyttöä varten.

Tarkastuksella varmistetaan mm. se, että toimintoihin liittyneet ympäristöriskit on poistettu ja alue on siistitty. (määräykset 30-32).

Maa-aineslain 13 a §:n mukaan jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Maa-aineslain 16 a §:n mukaan jos luvanhaltija on asetettu konkurssiin eikä lupaa kuuden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta ole 13 a §:n mukaisesti siirretty toiselle tai konkurssipesä ole ilmoittanut jatkavansa luvan tarkoittamaa toimintaa, lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen raukeaa ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-ainesmäärän osalta. (määräys 33).

Vastaus LVV:n lausuntoon

LVV:n lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 2 ja 4-31. Oulunkaaren ympäristölautakunta ei katso tarpeelliseksi hakijaa muuttamaan hakemusta, niin että luiskaus tehdään kolme (3) metriä louhokseen muodostuvan altaan vesipinnan alapuolelle. Oulunkaaren ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan louhoksen luiskaus vähintään 1:3 tai loivemmaksi kaksi (2) metriä luonnollisen täyttymisvesipinnan alapuolelle on riittävä. Lupamääräyksessä 30 edellytetään, että louhokseen menevä ajoluiska jätetään toiminnan päätyttyä turvallisuusluiskaksi.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa **25.09.2036** saakka, johon mennessä kaikki aluetta koskevat jälkihoitotyöt on suoritettava.

Tämä päätös korvaa Oulunkaaren ympäristölautakunnan 06.06.2024 § 39 myöntämän maa-aines- ja ympäristöluvan Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy:lle kiinteistöllä Teerikangas RN:o 889-407-34-57. Oulunkaaren ympäristölautakunnan 06.06.2024 § 39 päätös maa-aines- ja ympäristöluvasta raukeaa tällä päätöksellä.

Päätöksen täytäntöönpano

Tämän maa-aines- ja ympäristöluvan (yhteisluvan) mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta (maa-aineslaki 21 § ja ympäristönsuojelulaki 199 §), kun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen vakuus on hyväksytty viranhaltijapäätöksellä, suunnitelma-alueen merkinnät (ottamisalue, korko ja varoituskyltit) ovat paikoillaan ja aloitustarkastus on pidetty.

Luvanhakijan tulee jättää Oulunkaaren ympäristölautakunnalle maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen vakuus välittömästi, kun päätös annettu. Oulunkaaren ympäristölautakunnan 25.4.2024 § 28 hyväksymän maksutaulukon mukaan lisävakuutena vaaditaan siltä ajalta, kun ottaminen tapahtuu ennen luvan lainvoimaisuutta vakuutta lisää 50 %.

Vakuuden suuruus on 43 200,00 euroa. Vakuus palautetaan, kun päätös on saanut lainvoiman ja tässä lupapäätöksessä määrätty maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus on asetettu.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toimittaessa lupamääräysten, täydennetyn hakemuksen ja ja ottamissuunnitelman

mukaisesti, toiminnan aloittaminen yhteislupapäätöstä noudattaen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun luvanhakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39-40, 42-45, 47 a, 48-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83-87, 96, 111-114, 123, 167-170, 190-191, 199, 205 § ja liite 1.
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4 ja 11-15 §.
Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-7, 10-16 a, 19-21, 23 a ja 23 b §.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4 ja 6-9 §.
Jätelaki (646/2011) 1, 6, 8, 12-13, 17, 28-29, 72, 91, 118-123 ja 126 §.
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 1, 7-10 ja 33 §.
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §.
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).
Vesilaki (587/2011) 2 luku 15 §.
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §.
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 70, 74, 76 §.
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992).
Jätehuoltomääräykset Liminka, Muhos, Tyrnävä, Utajärvi. Lakeuden Eko 1.12.2023.
Oulunkaaren ympäristölautakunnan 25.4.2024 § 28 hyväksymä maksujen määräytymisperusteet.

Vakuus

Luvanhaltijan tulee jättää Oulunkaaren ympäristölautakunnalle lupamääräysten noudattamiseksi 25.4.2024 § 28 maksutaulukon mukainen vakuus (maa-aineslaki 12 §). Vakuus on 1500 € ottamisalueen hehtaaria kohti, lisättynä 0,04 € myönnetyn otettavan maa-ainesmäärän jokaista kiintokuutiota kohti. Vakuuden määrä lupamääräysten noudattamiseksi on:

6,4 ha x 1500 €/ha + 480 000 k-m³ x 0,04 €/k-m³ = **28 800,00 €**.

Vakuuden on oltava voimassa vähintään **25.09.2037** saakka. Oulunkaaren ympäristölautakunnalla on kustannustason oleellisesti muuttuessa oikeus tarkistaa vakuuden suuruus.

Maksut ja niiden perusteet

Tämän maa-aines- ja ympäristöluvan käsittelymaksu on yhteensä 7440,40 €.

5280,00 € + (1785,00 € – 535,50 €) + 685,00 € + 225,90 € = 7440,40 €

Maksuissa noudatetaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 25.4.2024 § 28 hyväksymää maksutaksaa, jonka mukaan maa-aineslupahakemuksen käsittelymaksu on hakemuksessa esitetyn kiviainesmäärän tilavuuden (480 000 k-m³) mukaan 11,00 €/1000 m³, kuitenkin vähintään 410 € ja enintään 5420 €. Yhteislupahakemuksen käsittelymaksu määräytyy siten, että maa-aineslupahakemuksen käsittelymaksu peritään täysimääräisenä (5280,00 €) ja ympäristöluvan käsittelymaksu peritään 30 % alennettuna. Kivenlouhinnan ja murskauksen ympäristölupahakemuksen taksan mukainen käsittelymaksu on 1785,00 €. Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisten toimenpiteiden suorittamisesta peritään maksutaksan 199 §:n mukainen käsittelymaksu 685,00 €.

Hakijalta peritään ilmoituskulut, jotka koskevat lupahakemusta ja -päätöstä koskevien kuulutusten julkaisemista lehti-ilmoituksilla. Ilmoituskulut hakemuksen kuulutuksen lehti-ilmoituksesta ovat 225,90 €.

Valvontamaksu

Lisäksi luvanhaltijan on maksettava jälkihoitotöiden hyväksymiseen saakka voimassa olevan taksan mukainen maksu, joka luvan myöntämishetkellä on 7,97 € sallittua kokonaismäärän tuhatta kuutiota kohti, kuitenkin vähintään 345 € ja enintään 4120 €. Yhdistetyn maa-aines- ja ympäristölupakohteen valvontamaksu on edellä mainittu vuosittainen valvontamaksu ja lisäksi 275 € luvan myöntämishetkellä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla maa-aineslain 19 §:n ja ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Utajärven kunnan verkkosivuilla.

Ote pöytäkirjasta:

Oulun Maa- ja Vesirakennus Oy
Lupa- ja valvontavirasto

Ympäristöjohtajan päätösesitys

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös

Oulunkaaren ympäristölautakunta hyväksyi ympäristöjohtajan päätösesityksen yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Johanna Jakku-Helama saapui kokoukseen klo. 09.16.